

ادبیات عمومی و خبری

هفته لقی سیاسی ، ادبی و علمی غزته در :

جلد : ۱

سنه : ۱ ۹ جمادی الاولی ۱۳۳۵ جمعه ایرتسی ۳ مارت ۱۹۱۷ نومرو ۱۸

سلیمان نظیف بکک اسلوبی

بالذات نظیف بکدن طویدم : شعرای اسلافز ایکی قسمدر : طوغریدن طوغری به ایران سرآمدان نظمندن اقتباس صنعت ایدن اعظم ؛ برده بونلردن اتخال هنر ایدن ایکنجی درجهده شاعرلر . یعنی اولکیلر طوغریدن طوغری به حافظلردن ، سعدیلردن ، فردوسیلردن ، انوریلردن ، الخ ، دیکرلری ایسه طولایسیله ینه آنلردن مستفیض اولانلردن . نظیف بک برنجیلره تابعین ، دیکرلرینه تبع تابعین دیمک ایستیور . ینه بالذات نظیف بکدن طویدم : کندی اسلوبنک رونق بوله سنده اک زیاده عجم شاعر ومنشیلرینک مطالعه آثار ی بویک بر تأثیر اجرا ایتشدنر .

ینه کندیلرندن طویدم : نظیف بکک اسلوبنه ، افکارینه غربیلر ایچنده اک زیاده [ویقتور اوغو] اجرای نفوذ ایتشدنر ؛ علاوه بزرده شونی سویله لم که علی العموم رومان تیقلره سلیمان نظیفک باتی خوشدر .

[پهرلوتی] نك فرانسه ده [روشفور] ده کی ویلاسنک ، بویللانک ایچنده کی صالونلرک ، مفروشاتک رسملرینی کورمش ایدم . ظن ایدرم ، بونلرک نسخه اصلیه سی رشاد فوآد بک افندیبنک نزدلرنده در : آفرانغه بر صالون ، لباب آلاتورقه اثاث ایله ، یانلر ، دیوانلر ، شامکاری ماصه جقلمر ، نارکیله لر ، لوحه لر ، تسبیحلر ، شالرله طولو . بو ، بتون بتون آفرانغه دکل ، چونکه اولانجه مفروشات و مزیناتی شرقدن کلش . بوتون بوتون آلاتورقه ده دکل ، زیرا اولانجه Confort moderne ایله مجهز : تلفونی ، آسانسوری ، آلفتریق ، آلفتریق چینغراغی ، صیجاق و صفوق آقار صوبی ، الی آخره ، هپ موجوددر .

سلیمان نظیف بک آفرانغه به کچ انتساب و تردد ایتدیکنندن ، تلفظنده بر خصوصیت اولانلر کی ، طوغریدن طوغری به اساتید ایرانک خلنی اولدینی حالده وهله ابتدائییه ده جعلی ظن اولونه بیله جک آفرانغه لقلره مالکدر .

محارستانده [اورشوه] نك قارشیسنده ، سلطنت سینه نك طونه اورته سنده عظمت تاریخیه سنک بریادداشتی اولان [آطه قلعه] وار . بو اوفق جزیره نك اوکندن کچلدیکی وقت ، بر طرفده ، بتون لوازم وعناصر جدید مدیه سیله بر غرب شهری ، دیکر طرفده ، آلقاق خانهلری ، متواضع میدانیقلری ، کوچک بر جامع شریفی ایله بر آسیا قصبه سی نظر حیره چارپار ، سلیمان نظیفک اسلوب بیانی عینیه بونک کیدر .

« ترکیه من »

مهرول نوری بك افندی -

تتبع و تنقید

دشمنلر منك انكسار خیالی موجب اولان حادثات بك چوقدر . بو هنكامه هول انكیزده قوای حیاتیه منك نه درجه انكشاف ایتدیکنی ، ترکیانك بعث بعدالموت سرینه مظهر اولدیغنی ، حرب جبهه لرنده ، فکریات و اقتصادیاتده ، نه بیوک موفقیتلر تأمین ایلدیکنی کورمك و حس ایتك بزه آتی منور ایچون نصل روحنواز امیدلر ویریورسه خیال اضمحلازله کنیدیلرخی آلداتان اعدامزیده سوک درجه مأیوس ایدیور .

تکرارندن چکنیمه لم : جهان حربی موجودیت عثمانیه یی اثبات ، استقبال دولتی ترصین ایتدی بوبابده عروق شخصیتیزی حال انتباهه کتیردی ، مسکنتدن ، ذلت عطالتدن اورا قلاشدیردی . اویاندق : عصر دیده نواقصیزی اكمال ، حیات اجتماعیه منك هر صفحه سننده - انکار ایتیمه لم - دیده بصیرتزه باتان بك چوق قصورلر منی تصحیحه بر عزم تام ایله قویولدق ، یوله ، اوپله بر شدت تصم ایله چیقكدك ، ارتق ساحه ترقیده آدیم آتقدن بزی منع ایده جك هر مانعه یه کوكس کرمکدن چکنیمه جکز . هر حقیقی عثمانلی توفیق فکرت مرحومك :

یوکسلمه یی دوشر ! یاترقی ، یا انحطاط !

مصر ایله افاده اولنان دستور اجتماعی یی بر پروگرام کبی قبول ایتدی و تطبیقه باشلادی . غضنفر اردولر من شان و ظفر چلنکریله سیننه وطنی تزیین ایتکده ایکن اساتذه عرفان سوویه ملتی یوکسلده جك آثارینی وجوده کتیرمکله مشغول . حیات مدنیه ده بر موقع محترم تأمین ایتك ایچون اصلاحنه محتاج اولدیغمن نه کبی خصوصات وار ایسه ، باشده حکومت اولدینی حالده منور انمز ، هر وسیله دن بالاستفاده بزه کوستریور .

جلال نوری بك افندیك « ترکیه من » عنوانلی اثری دخی لسانیات نقطه نظرندن بك چوق حقایق محتوی اولق اعتباریله ادبیات ساحه سننده محتاج اولدیغمن تنسیقاتك بر زیده سی ، لسانك وجهه عزیمتی ارائه ایدر بر پوصله کبی تلقی ایدلك لازمدر . اثرده اك زیاده شایان دقت اوچ نقطه واردر :

اولا — مؤلف اثبات ایدیورکه ترکیه من آرتق السنه لصوقیه - *Langues agglutinantes* زمره سندن چیقمش و بر لسان انشائی *Langue à flexion* حالنی اکتساب ایتشد . بو خصوصده اختصاص منزا اولدیغندن سوز سوبلیه میز . امید ایدرزکه بومهم مسئله لسانیه اربابی طرفندن لایق اولدینی درجه ده دقتله تتبع و تنقید ایدله جکدر .

ثانیاً — لسانیات خصوصنده اوروپایه و یا خود شرقه بك متوجه اولور ایسه ك (ملیت) غایه سنه ضربه وورمش اولور . چونکه ترکیه من عثمانلی و غرب ترکیه سیدر . بناء علیه هم دین وهم عرقلر من آره سننده کی اخوت و محالست باقی قالمق شرطیله عثمانلی و غرب ترکیه سنك سیر طبعیسنی تنظیم ایدرایکن هرا یکی طرفه طوغری کوستره جکمز میل بزی ، ملیت حقیقیه مزدن اوزا قلاشدیرر . ثالثاً — ترکیه منك صرف ، نحو ، بیان ، بدیع قسملرینی متین بر انضباط آلتنه آلتی بر وجیه در . چونکه بو نقائص ایله لسانمز تذبذبندن قورتیله ماز .

ایکنجی نقطه یی توضیح ایچون مؤلف « ملیتك بك زیاده تظاهر ایتدیکی بر ، الحق لساندر .

بناءً عليه اولانجه اقتدار منری لسانك محافظه وتقويه سینه ، ترقی و تکاملنه ویرم که وظیفه ابتدائیه ملیه منرا ایفا ایدلش اولسون ... كذلك اگر زیاده جه شرقه باقارسه قینه [ملیت] مغدور اولور . [چونکه بزم کند منزه مخصوص بر (عثمانلی - اسلام - غرب ترکلکمز) واردر] . آل عثمانك آلتی کسور عسقل سایه حکمرانیسنده بر ملت تشکیل ایتشز که بونک بزدن بشقه ملیتلردن فرقی واردر . [ملیتمز بودر . فی الواقع عنصر و عرق اعتباریله منشأ منری (ماهان) کویلرنده آرامق اقتضایدر . لکن آذری ترکی ، شمالی ترکی ، بخارا ترکی ، قازان تاتاری الخ دکاز . عثمانلی و غرب ترکی بز ...] بز ، آلتیوز سنه دنبری بشقه شرائط اجتماعیه داخلنده ، دیگر لرندن آیری بر حکومت ملیه نك زیر تابعیتنده ، بتون بتون مفرز بر اقلیمده یاشامشز . بز ، ملک رومه توارث ایدهرک دکاز ایله اقوام غربیه ایله اختلاط و امتزاج ایتشز . عثمانلی ترکلری عنعنه اسلامییه داخلنده ، سل سیف جهاد ایدهرک اعلائی کلمه الله همت ایتشلردر . عثمانلی ترکلری بر عنصر حاکم و متبوعدر . بو اعتبار ایله پک ذکرلی خصائل و سجایایه مالکدرلر ؛ شمعی بوجریاندن ، بو سیر طبعیدن انحراف ایدر ایسه ک - ملیت - پرورلک - ایدهرکمز ، بالعکس ملیتدن انحراف ایتش اولورز . « یواننده مطالعات سرد ایتدکن صوکره . اوروپا ملتلرندن بعضیلرخی مثال کوستره رک دییور که : « ایتالیانلر ، طوغریدن طوغرییه قدیم رومالیرک ، لاتینلرک وارث خلفریدرلر . لکن بونلر نه قدیم رومالیدرلر ، نه ده معنای عتیقی ایله لاتین . لسانلری ده لاتینجه دکل ، ایتالیانجه در . فرانسزلر لساناً لاتینلرک متکامل خلفریدر . بونکله برابر رومالی بشقه ، فرانسز بتون بتون بشقه در . »

تاریخ و اتنوگرافیا نقطه نظرندن جلال نوری بکی بو وادیده تکذیب ایدهرک دلایل مفقوددر ظن ایدرز . هر ملت ، هر قوم حتی هر فرد تکامل تدریجی قاعده سینه تابع اولقدن وارسته دکلدر . البته بزلر ، اجداد صرک احفادی بز . فقط اونلردن بشقه شرائط و محیط ایچنده یاشامقده بز . مدقق روح شناس کوستاو لوبونک آثارنده بو جهتی تأیید ایدهرک پک جوق مثال واردر . عکسنی تصور ایتک ، ترقیات مدنیه نك اساساته مخالف اولمازمی ؟

اوچنجی نقطه یه کلنجه ! حسین راغب پک افندی نك (اقدام) ده منتشر و املا صرک مذذب ، اشکالنه متدائر اولان مقالات مفیده لرینه بر لاحقہ تشکیل ایدیور .

جلال پک « لسان صرک صرف و نحوینه هنوز مدون دینه منرا » فکرنده بولنیور که حسب المسلك بتون معلملر بو حقیقی اعتراف ایدرلر . « در » حقنده کی اختلافات ، جمله لرک تحلیل صرفی و نحویلری ایچون مؤلفین اره سنده موجود اولان مابینت اجتهاد و سائر و سائر ده دوام ایتدکجه لسانی بر انضباط آلتنه آلتی ممکن اوله ماز . بر صرک ، طوغری ، دیدیکی بر جمله یه دیگر منرا ، یا کلشدر دییه میور . بو ایسه لسانك ، فیلولوژی نقطه سندن مغدوریتنی موجب و تکاملنه مانع بیوک بر نقصاندر . هله لسان منری اوکره نکه چالیشان زواللی معلملرک هر کون تصادف ایتدکلی مشکلات نظر دفته آلنیرسه ، مؤلفک بو مسئله یی قورجالادیغندن نه قدر شایسته تبریک اولدینی تظاهر ایدر . بو اثرک محیط علمیمزده بیوک بر تأثیر اجرا ایدهرکندن امینر . انطباعاتی ده فاضل محترم معلم رسمونی جواد پک افندی همشهریمز طرفندن غلطه سرایلیر یوردنده بو جمعه کونی املا صرک صفحات تاریخیه سنه دائر ویریلن قونفرانسک زبده سنده کورییورزه امید ایدهرم که مؤلف لسان منرا ایچون مسعود نتیجه لر ویرهرک بر چیغیر آچمشدر .

دعوی وکیلی کریدی

احمد ساقی